

2021

Ekologické vozidlá a vybrané služby povinne zabezpečované ekologickými vozidlami

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Obsah

Zoznam skratiek.....	3
Úvod.....	4
PodĎakovanie	5
1. Povinnosti podľa nového zákona o podpore ekologických vozidiel.....	5
1.1 Ekologické vozidlo	6
1.2 Kto má povinnosť nakupovať ekologické vozidlá?.....	6
1.3 Pri akých zákazkách je povinnosť postupovať podľa tohto zákona?.....	7
1.3 Ktoré vozidlá podliehajú kvótam zo zákona a aké sú výnimky?	8
1.4 Aký percentuálny podiel musí byť v zákazkách dodržaný?	10
2. Informačné povinnosti VO/O a objednávateľa.....	12
3. Kontroly plnenia a sankcie pri nedodržaní zákonných povinností	14
3.1 Sankcie podľa zákona o ekologických vozidlách	15
4. Otázky a odpovede k problematike nákupu ekologických vozidiel	16

Zoznam skratiek

ÚVO – Úrad pre verejné obstarávanie

VO/O – Verejný obstarávateľ/Obstarávateľ

ZVO – Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov

Zákon o ekologických vozidlách - Zákon č. 214/2021 Z.z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

EP - Európsky parlament ES -

Európske spoločenstvo

Úvod

Dôsledky klimatických zmien začíname čoraz viac pociťovať už aj na vlastnej koži. Časté výkyvy počasia, dlho trvajúce horúčavy, suchá a bleskové povodne sa stali obrazom posledných rokov. Spoločným menovateľom týchto javov je zvýšená koncentrácia skleníkových plynov v našej atmosfére, ktoré začínajú mať čoraz väčší vplyv na klimatické zmeny. Uvedomujúc si túto nelichotivú situáciu, Európska únia prijala komplexnú politiku, ktorej cieľom je znížiť emisie skleníkových plynov o minimálne 40% do roku 2030, zvýšiť podiel spotreby energie z obnoviteľných zdrojov aspoň o 27%, dosiahnuť úsporu energie aspoň 27 % a zvýšiť energetickú bezpečnosť, konkurencieschopnosť a udržateľnosť Európskej únie.

Na podporu vyššie uvedených aktivít, pripravil Európsky parlament a Rada (EÚ) smernicu č. 2019/1161 o podpore ekologických vozidiel. Do slovenského právneho poriadku bola táto smernica transponovaná novým zákonom č. 214/2021 Z.z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ekologických vozidlách“). Hlavným cieľom nového zákona je podporiť postupné nahrádzanie spaľovacích motorov ich ekologickejšími variantmi. Inovácie v sektore dopravy pomáhajú znižovať emisie CO₂, znižovať znečistenie ovzdušia a hlukové zaťaženie, pričom zároveň podporujú dekarbonizáciu tohto odvetvia.

Táto metodická príručka má za cieľ zrozumiteľným spôsobom priblížiť VO/O a objednávateľom zmeny, ktoré zaviedol nový zákon o ekologických vozidlách. V úvodných častiach dokumentu je objasnený cieľ tohto zákona, zdôvodnenie povinnosti a vysvetlená definícia ekologického vozidla, kto a pri akých zákazkách má povinnosť nakupovať ekologické vozidlá alebo požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel, na aké kategórie vozidiel sa vzťahujú nové pravidlá, aké sú výnimky a aký minimálny percentuálny podiel musí byť podľa nového zákona dodržaný. Záverečné časti metodической príručky sú zamerané na vysvetlenie nových informačných povinností, ktoré sa vzťahujú na VO/O a objednávateľa, spôsob a periodicitu ich vykonávania. Zároveň dokument približuje aj spôsob vykonávania kontrol a informuje o výške sankcií v prípade nedodržania zákonných povinností. V záverečnej časti metodической príručky nájdete dokument s názvom „Otázky a odpovede k problematike nákupu ekologických vozidiel,“ ktorý tvorí súbor najčastejších otázok súvisiacich s nákupom ekologických vozidiel alebo dodaním služieb prostredníctvom ekologických vozidiel. Pre lepšiu názornú predstavu, ako nakupovať ekologické vozidlá nájdete v samostatnej prílohe tejto metodической príručky praktickú infografiku, ktorá obsahuje sumár základných povinností.

Cieľom predkladaného dokumentu je poskytnúť VO/O a objednávateľom inšpiráciu ako nakupovať ekologické vozidlá alebo ako požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel. Zároveň veríme, že tento dokument poslúži aj ako inšpirácia pre tých, ktorých nákupy síce nepodliehajú ustanoveniam zákona o ekologických vozidlách, avšak majú záujem prispieť k ochrane životného prostredia na Slovensku.

PodĎakovanie

Úrad pre verejné obstarávanie ako ústredný orgán štátnej správy plní viacero funkcií, pričom jednou z najdôležitejších je ochrana verejných peňazí. K tomu je potrebný nielen adekvátny zákon o verejnom obstarávaní, ale predovšetkým odborný tím, ktorý vďaka svojej neustálej profesionalizácii bude schopný zabezpečovať vzdelávanie odbornej verejnosti v oblasti verejného obstarávania.

Projekt Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku, ktorý je podporený z Európskeho sociálneho fondu, je taktiež dôkazom toho, že úrad vyvíja neustálu iniciatívu zdokonaľovať svoju činnosť a pomáhať odbornej verejnosti lepšie sa orientovať v problematike verejného obstarávania. Projekt *Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku* pozostáva z dvoch aktivít, pričom účelom aktivity č. 2 s názvom Udržateľné a strategické verejné obstarávanie je dlhodobá podpora „strategického verejného obstarávania“ na Slovensku prostredníctvom zeleného, sociálneho a verejného obstarávania inovatívnych riešení.

V súvislosti s realizáciou projektových aktivít v rámci prípravy tejto metodiky by sa týmto úrad chcel poďakovať riadiacemu orgánu Operačného programu Efektívna verejná správa za možnosť realizovať národný projekt Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku. Zároveň by sme chceli poďakovať Ministerstvu dopravy a výstavby SR za cenné postrehy a rady.

1. Povinnosti podľa nového zákona o podpore ekologických vozidiel

Od **2. augusta 2021** nadobudol **účinnosť nový zákon č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov¹ (ďalej len „zákon o ekologických vozidlách“), ktorý je **transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161**. Smernica o podpore ekologických vozidiel tvorí súčasť komplexnej politiky Európskej únie zameranej na **dekarbonizáciu odvetvia dopravy** prostredníctvom agregácie nákupu ekologických vozidiel.

Primárnym a nosným princípom nového zákona o ekologických vozidlách je uvedenie požiadavky **na minimálne percentuálne podiely ekologických vozidiel pri zadávaní nadlimitných zákaziek** podľa zákona č. **343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní** v znení neskorších predpisov, ale aj **uzatváraní zmlúv o službách vo verejnom záujme v osobnej doprave** podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 (ďalej len „nariadenie č. 1370/2007“). Táto povinnosť sa ďalej okrem nadobúdania vozidiel formou kúpy, lízingu, kúpy na splátky alebo prenájmu vozidla vzťahuje napríklad aj na ďalšie služby, ako sú napr. obstarávanie služieb verejnej cestnej dopravy, služieb doručovania poštových zásielok, služieb na zber odpadu, a pod. (viď. Tabuľka č. 1).

¹ [Zákon č. 214/2021 Z.z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy](#)

1.1 Ekologické vozidlo

Dôležitým pojmom, ktorý je potrebné na úvod zadefinovať, je pojem „**ekologické vozidlo**.“ V prípade vozidiel **kategórie M1, M2 a N1** sú vymedzené **dve kategórie ekologických vozidiel** s rozdielnym emisným limitom CO₂. Bližšie **vysvetlenie jednotlivých kategórií vozidiel je uvedené v bode 1.3.**

Prvá kategória sa vzťahuje na vozidlá nepresahujúce **emisný limit vo výške 50g/km a 80 % emisných limitov pre látky znečisťujúce ovzdušie** v reálnych podmienkach jazdy podľa prílohy I nariadenia EP a Rady č. 715/2007, pričom sa viaže na prvé referenčné obdobie, teda na obdobie od **2. augusta 2021 do 31. decembra 2025**. Druhá kategória sa vzťahuje na vozidlá, ktoré od 1. januára 2026 **nemajú žiadne emisie CO₂**. V rámci kategórie vozidiel **M3, N2 a N3** sa za ekologické vozidlo považuje vozidlo, ktoré využíva **alternatívne palivo** (elektrická energia, vodík, syntetické a parafinické palivo, CNG, LNG, LPG a biopalivo). V rámci tejto kategórie vozidiel sa za ekologické vozidlo považuje aj vozidlo **bez spaľovacieho motora alebo so spaľovacím motorom**, ktoré **emituje menej ako 1g CO₂/kWh/ alebo menej ako 1g CO₂/km**. Posledným vozidlom spadajúcim pod definíciu ekologického vozidla je **trolejbus, pričom aj v tejto kategórii existujú dva varianty**. V rámci prvého variantu pôjde o **trolejbus, ktorý je poháňaný len elektrickou energiou**, alebo v čase, keď nie je pripojený do siete, používa hnaciu **sústavu s nulovými emisiami**. Takéto vozidlo je súčasne aj vozidlom **s nulovými emisiami**. Druhým variantom pri trolejbusoch je prípad, keď trolejbus používa aj motor s nenulovými emisiami (napr. keď na jazdu trolejbusu, ktorý nie je pripojený do siete, používa dieselový motor). V takýchto prípadoch sa trolejbus nebude považovať za vozidlo s nulovými emisiami, ale stále sa bude považovať za **ekologické vozidlo**.

1.2 Kto má povinnosť nakupovať ekologické vozidlá?

Z hľadiska rozsahu pôsobnosti nového zákona o ekologických vozidlách sa **povinnosť nakupovať ekologické vozidlá alebo povinnosť požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel** vzťahuje na **VO/O**, ktorých definíčné znaky sú uvedené v § 7 ZVO (verejný obstarávateľ) a v § 9 ZVO (obstarávateľ). Zákon o ekologických vozidlách sa **nevzťahuje na tzv. dotované subjekty**, ktoré sú bližšie vymedzené v § 8 ZVO. Detailnejšie vysvetlenie pojmov verejný obstarávateľ a obstarávateľ nájdete v **Metodike zadávania zákaziek**² (aktuálne v 4. verzii) zverejnenej na webovom sídle úradu. **Ďalším subjektom**, na ktorý sa vzťahuje pôsobnosť zákona o ekologických vozidlách, je **objednávateľ**, ktorý uzavrel zmluvu o službách vo verejnom záujme v osobnej doprave, pri ktorej je proces kontrahovania upravený podľa nariadenia EP a Rady č. 1370/2007. Subjekty, ktoré sú povinné nakupovať ekologických vozidlá alebo majú povinnosť požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel teda sú:

- 1. verejný obstarávateľ (§ 7),**
- 2. obstarávateľ (§ 9) a**
- 3. objednávateľ.**

² [Metodika zadávania zákaziek \(aktuálne v 4. verzii\)](#)

1.3 Pri akých zákazkách je povinnosť postupovať podľa tohto zákona?

Z pohľadu vymedzenia typu zmluvného vzťahu, jeho predmetu a osobitnej právnej úpravy existuje viacero možností, ktoré zákon o ekologických vozidlách uvádza. Nový zákon o ekologických vozidlách sa vzťahuje na zadávanie **nadlimitných zákaziek** podľa ZVO, ktorých predmetom je **kúpa, lízing, kúpa na splátky, prenájom ekologického vozidla** alebo poskytnutie niektorej z nižšie uvedených **služieb**, ktoré sú **poskytované ekologickým vozidlom**.

Tabuľka č. 1:

Kód CPV	Opis
60112000-6	Služby verejnej cestnej dopravy
60130000-8	Služby osobnej cestnej dopravy na osobitné účely
60140000-1	Nepravidelná osobná doprava
90511000-2	Služby na zber odpadu
60160000-7	Cestná doprava poštových zásielok
60161000-4	Doprava balíkov
64121100-1	Služby doručovania poštových zásielok
64121200-2	Služby doručovania balíkov

Nákupy ekologických vozidiel alebo dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel v rámci pôsobnosti nového zákona o ekologických vozidlách sa vzťahujú len na civilné nadlimitné zákazky, teda zákazky, ktorých predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako finančný limit uvedený **vo vyhláske**³ úradu a týkajú sa buď nákupu **tovarov** (kúpa, lízing, kúpa na splátky, prenájom ekologického vozidla) alebo **služieb uvedených v tabuľke č.1**. Pre lepšiu predstavu o tom, o aké limity ide, v nižšie uvedenej tabuľke sú zobrazené platné finančné limity od 1.januára 2022.

Nadlimitná civilná zákazka			
	Verejný obstarávateľ SR (§ 7a)	Verejný obstarávateľ (§ 7b – e)	Obstarávateľ (§ 9)
Tovar	od 140 000 €	od 215 000 €	od 431 000 €
Služba	od 140 000 €	od 215 000 €	od 431 000 €

³ [Vyhláska Úradu pre verejné obstarávanie, ktorou sa ustanovujú finančné limity](#)

Ďalšou oblasťou, na ktorú sa bude vzťahovať zákon o ekologických vozidlách, sú **zmluvy o službách vo verejnom záujme v osobnej doprave**, ktoré z pohľadu ich **cenovej hodnoty alebo ročnej kilometráže presahujú nižšie uvedené hodnoty**.

Objednávateľ	Priemerná ročná hodnota	Ročný rozsah kilometrov v osobnej doprave
Zmluvy o službách vo verejnom záujme	viac ako 1 000 000 €	viac ako 300 000 km

Výnimky zo zmluvy o službách vo verejnom záujme:

Ak zmluvy o službách vo verejnom záujme nepresiahnu vyššie uvedené hodnoty, môžu príslušné orgány rozhodnúť o priamom zadaní. Ďalšou výnimkou, ktorú pripúšťa priamo nariadenie č. 1370/2007, je v prípade zmluvy o službách vo verejnom záujme zadanej **priamo malému alebo strednému podniku**, ktorý neprevádzkuje **viac ako 23 vozidiel**. V tomto prípade je možné zvýšiť prahové hodnoty; a to buď priemernú ročnú hodnotu zmluvy odhadovanú **na menej ako 2 000 000 EUR**, alebo ak sa týkajú poskytovania služieb vo verejnom záujme v osobnej doprave v rozsahu **menšom ako 600 000 kilometrov**. Kľúčovým prvkom na určenie toho, či zmluva patrí do rozsahu pôsobnosti zákona, je **prahová hodnota alebo kilometráž**, a nie postup použitý na zadanie zmluvy.

Zákon o ekologických vozidlách sa vzťahuje aj na **dielčie zákazky** (nadlimitná civilná zákazka na dodanie tovaru/služby alebo zmluva o službách vo verejnom záujme) **zadané na základe rámcovej zmluvy alebo v rámci dynamického nákupného systému**, ktoré z pohľadu ich zmluvnej ceny nemusia dosahovať hodnotu finančného limitu pre nadlimitné zákazky, resp. prahové hodnoty, ak predpokladaná celková hodnota rámcovej dohody alebo dynamického nákupného systému bude **rovnaká alebo vyššia** ako predpokladaná **hodnota pre nadlimitnú civilnú zákazku**.

1.3 Ktoré vozidlá podliehajú kvótam zo zákona a aké sú výnimky?

Zákon o ekologických vozidlách sa vzťahuje na vozidlá kategórie **M1, M2, M3, N1, N2 a N3**. Kategória **M** pozostáva z motorových vozidiel navrhnutých a vyrobených predovšetkým na prepravu cestujúcich a ich batožiny. Bližšie vymedzenie motorových vozidiel kategórie M nájdete v nižšie uvedenej tabuľke.

Vozidlá kategórie M ⁴	
Kategória M1	Motorové vozidlá s najviac ôsmimi miestami na sedenie okrem miesta na sedenie vodiča, a bez plochy pre stojacich cestujúcich bez ohľadu na to, či je počet miest na sedenie obmedzený na miesto na sedenie vodiča.
Kategória M2	Motorové vozidlá s viac ako ôsmimi miestami na sedenie okrem miesta na sedenie vodiča, s najväčšou hmotnosťou nepresahujúcou

⁴ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2018/858](#) ⁵ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 2018/858](#)

	5 ton bez ohľadu na to, či tieto motorové vozidlá majú plochu pre stojacich cestujúcich
Kategória M3	Motorové vozidlá s viac ako ôsmimi miestami na sedenie okrem miesta na sedenie vodiča, s najväčšou hmotnosťou presahujúcou 5 ton bez ohľadu na to, či tieto motorové vozidlá majú plochu pre stojacich cestujúcich.

Kategória **N** pozostáva z motorových vozidiel navrhnutých a vyrobených predovšetkým na prepravu tovaru. Bližšie vymedzenie motorových vozidiel kategórie N nájdete v nižšie uvedenej tabuľke.

Vozidlá kategórie N⁵	
Kategória N1	Motorové vozidlá s najväčšou hmotnosťou nepresahujúcou 3,5 tony.
Kategória N2	Motorové vozidlá s najväčšou hmotnosťou presahujúcou 3,5 tony, ale nepresahujúcou 12 ton.
Kategória N3	Motorové vozidlá s najväčšou hmotnosťou presahujúcou 12 ton.

Okrem vyššie uvedených kategórií vozidiel sa zákon o ekologických vozidlách vzťahuje aj **na trolejbusy**. Znamená to, že v prípade, ak povinné subjekty budú nakupovať vozidlo alebo požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel, ktoré je zaradené do niektorej z vyššie uvedených kategórií, alebo pôjde o trolejbus, budú sa musieť riadiť povinnými minimálnymi percentuálnymi podielmi podľa príslušného referenčného obdobia (viď. bod 1.4 príručky) a zároveň reportovať tieto nákupy v rámci súhrnných správ.

Výnimky:

Z uvedených kategórií motorových vozidiel existujú viaceré výnimky. **Zákon** o ekologických vozidlách **sa nevzťahuje na:**

- vozidlo navrhnuté a vyrobené alebo prispôsobené len na použitie **ozbrojenými silami**;
- vozidlo navrhnuté a vyrobené na použitie najmä **na stavenisku, v kameňolome, v prístave alebo na letisku**;
- vozidlo navrhnuté a vyrobené alebo prispôsobené na použitie **Policajným zborom alebo iným orgánom verejnej moci** zodpovedným za udržiavanie verejného poriadku (napr. **Zbor väzenskej a justičnej stráže, obecnej polície, finančnej správy**), Hasičským a záchranným zborom alebo inou hasičskou jednotkou alebo civilnou ochranou. V rámci tohto typu vozidiel je nutné uviesť doplnenie, že **výnimka z pôsobnosti zákona** o ekologických vozidlách sa **nebude vzťahovať** na obstaranie vozidla, ktoré nie je „**osobitne navrhnuté a vyrobené alebo prispôsobené**“ na jeho používanie. Pôjde napríklad o prípady nákupu vozidiel pre zamestnancov alebo vozidiel na prevoz administratívy, kde nie je potrebné špeciálne vybavenie vozidla;
- **pancierové vozidlo** určené na ochranu prepravovaných osôb alebo nákladu;
- **sanitné vozidlo** určené na prepravu chorých alebo ranených osôb;
- **pohrebné vozidlo** určené na prepravu zosnulých osôb;

- vozidlo určené na **prepravu osôb na invalidnom vozíku**. Pôjde o vozidlo **kategórie M1** osobitne konštruované alebo upravené tak, aby zodpovedalo potrebám jednej alebo viacerých osôb sediacich počas jazdy na svojom invalidnom vozíku;
- **samohybný žeriav**. Ide o vozidlo **kategórie N3**, ktoré nie je vybavené na prepravu nákladu a je vybavené žeriavom, ktorého moment bremena je **najmenej 400 kNm**;
- **poľnohospodárske** alebo **lesné vozidlá**;
- **dvojkolesové** alebo **trojkolesové** vozidlá a **štvorkolky**;
- **vozidlá** s vlastným pohonom, ktoré **sú osobitne navrhnuté a vyrobené na vykonávanie práce**, ktoré z dôvodu ich konštrukčných vlastností nie je vhodná na prepravu osôb alebo tovaru a ktoré nie je strojovým zariadením upevneným na podvozku motorového vozidla,
- vozidlá kategórie M3, ktoré nie sú vozidlami triedy I alebo triedy A. Pôsobnosť zákona o ekologických vozidlách sa **nebude vzťahovať** na vozidlá **kategórie M3 triedy II. a III. a na triedu B**. Zákon o ekologických vozidlách sa teda **nebude v rámci kategórie vozidiel M3 vzťahovať na vozidlá s kapacitou nad 22 cestujúcich okrem vodiča**:
 - ✓ **podľa triedy II.** - pôjde o vozidlá konštruované predovšetkým **na prepravu sediacich cestujúcich** a konštruované tak, aby **umožnili prepravu stojacich cestujúcich v uličke a/alebo v priestoroch**, ktoré nie sú väčšie než priestor pre dve zdvojené sedadlá **alebo**;
 - ✓ **podľa triedy III.** - pôjde o vozidlá konštruované **výhradne na prepravu sediacich cestujúcich alebo**;
 - ✓ **podľa triedy B** - pôjde o vozidlá, ktoré **nie sú určené na prepravu stojacich cestujúcich**; vozidlo tejto triedy nemá miesta pre stojacich cestujúcich.

1.4 Aký percentuálny podiel musí byť v zákazkách dodržaný?

Zákon o ekologických vozidlách vo svojich prechodných ustanoveniach upravuje, že postup zadávania **nadlimitnej civilnej zákazky** (podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ekologických vozidlách), pri ktorej bolo oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenie použité ako výzva na súťaž odoslané na uverejnenie **do 1. augusta 2021**, sa **dokončí** podľa predpisov účinných **do 1. augusta 2021**. Rovnako sa bude postupovať aj v prípade zadávania zákazky v rámci **dynamického nákupného systému, rámcovej dohody a zmlúv o službách vo verejnom záujme** v osobnej doprave (podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o ekologických vozidlách). **Takisto treba poznamenať, že zákazky, ktorých dátum zadania patrí do druhého referenčného obdobia sa budú započítavať do tohto obdobia, aj keď sa postup obstarávania začal počas prvého referenčného obdobia.** V prípade jednotlivých zákaziek zadaných počas druhého referenčného obdobia ako súčasť rámcovej dohody alebo dynamického nákupného systému, ktoré boli zriadené počas prvého referenčného obdobia, sa príslušné vozidlá budú započítavať do druhého referenčného obdobia. V prípade **rámcových dohôd alebo**

dynamických nákupných systémov, ktoré presahujú referenčné obdobia, je teda rozhodný dátum zadania jednotlivých zákaziek.

Zákon o ekologických vozidlách určuje **rôzne minimálne podiely ekologických vozidiel** v závislosti od referenčného obdobia. Referenčné obdobie **sú pritom dve**. Prvé referenčné obdobie trvá **od 2. augusta 2021 do 31. decembra 2025** a stanovuje minimálny podiel ekologických vozidiel nasledovne:

- a) **22 %** pre vozidlo kategórie **M1, M2 a N1**,
- b) **8 %** pre vozidlo kategórie **N2 a N3**,
- c) **34 %** pre vozidlo kategórie **M3 a trolejbus**.

Druhé referenčné obdobie trvá **od 1. januára 2026 do 31. decembra 2030** stanovuje minimálny podiel ekologických vozidiel nasledovne:

- a) **22 %** pre vozidlo kategórie **M1, M2 a N1**,
- b) **9 %** pre vozidlo kategórie **N2 a N3**,
- c) **48 %** pre vozidlo kategórie **M3 a trolejbus**.

VO/O a objednávateľ sú povinní dodržiavať minimálne podiely ekologických vozidiel v príslušných referenčných obdobiach. Zákon o ekologických vozidlách vymedzuje spôsob určenia minimálneho podielu ekologických vozidiel vo väzbe na jednotlivé zmluvné vzťahy. Pri zmluvách, ktoré sú výsledkom **civilnej nadlimitnej zákazky na dodanie tovaru** (§ 2 ods. 1 písm. a) zákona o ekologických vozidlách), sa minimálny počet určí ako **podiel ekologických vozidiel na celkovom počte vozidiel** podliehajúcich kvótam, ktoré **boli predmetom zmlúv za príslušné referenčné obdobie**. Pri zmluvách, ktoré sú výsledkom **civilnej nadlimitnej zákazky na dodanie služieb** (§ 2 ods. 1 písm. b) zákona o ekologických vozidlách) alebo **zmlúv o službách vo verejnom záujme** (§ 2 ods. 1 písm. c) zákona o ekologických vozidlách) sa minimálny podiel určí ako **podiel ekologických vozidiel na celkovom počte vozidiel** podliehajúcich kvótam, ktoré sú **využívané na poskytovanie služieb za príslušné referenčné obdobie**.

VO/O a objednávateľ sú povinní splniť minimálne podiely, ktoré prislúchajú uvedeným referenčným obdobiach. V rámci kategórie vozidiel M1, M2 a N1 to znamená, že počas prvého referenčného obdobia (do 31. decembra 2025), musí minimálne 22% vozidiel týchto kategórií spĺňať podmienku nepresahovania emisného limitu CO₂ vo výške 50 g/km a 80% emisných limitov pre látky znečisťujúce ovzdušie v reálnych podmienkach jazdy. Počas druhého referenčného obdobia (od 1. januára 2026) sa pri tejto kategórii vozidiel podmienky **sprísňujú tak, že minimálny podiel vozidiel (22%)** z celkového počtu nakupovaných vozidiel (resp. požadovaných pre účely poskytnutia niektorej z uvedených služieb) v tejto kategórii **nesmie mať žiadne emisie CO₂**.

VO/O a objednávateľ sú povinní pri kategórii vozidiel N2 a N3 počas prvého referenčného obdobia (do 31. decembra 2025), nakúpiť, resp. požadovať (pri službách) min. 8% z celkového počtu obstarávaných vozidiel v tejto kategórii. Vozidlá v tejto kategórii musia na svoj pohon využívať buď **alternatívne palivo alebo musia byť bez spaľovacieho motora alebo so spaľovacím motorom, ktorý emituje menej ako 1g CO₂/kWh / alebo menej ako 1g CO₂/km**. V druhom referenčnom období (od 1. januára 2026) sa

zvyšuje minimálny podiel z 8% na 9% z celkového počtu nakupovaných vozidiel v tejto kategórii.

Verejný obstarávateľ / obstarávateľ a objednávateľ sú povinní pri kategórii vozidiel M3 (okrem vozidiel kategórie M3 triedy II., III. a triedy B) a trolejbusu počas prvého referenčného obdobia (do 31. decembra 2025), splniť minimálny podiel vo výške 34% z celkového počtu nakupovaných vozidiel v tejto kategórii. Vozidlá v tejto kategórii musia na svoj pohon využívať buď **alternatívne palivo alebo musia byť bez spaľovacieho motora alebo so spaľovacím motorom, ktorý emituje menej ako 1g CO₂/kWh / alebo menej ako 1g CO₂/km. Zároveň platí podmienka, že polovica minimálneho podielu** pre vozidlo **kategórie M3** (okrem vozidiel kategórie M3 triedy II., III. a triedy B) **a trolejbusu** v rámci príslušného referenčného obdobia musia byť **vozidlami s nulovými emisiami**. Vozidlom s nulovými emisiami v kategórii vozidiel **M3** (okrem vozidiel kategórie M3 triedy II., III. a triedy B) je vozidlo **bez spaľovacieho motora alebo so spaľovacím motorom, ktoré emituje menej ako 1g CO₂/kWh / alebo menej ako 1g CO₂/km. Pri trolejbusoch** sa za vozidlo s nulovými emisiami považuje vozidlo, ktoré je poháňané **len elektrickou energiou** alebo v čase, keď nie je pripojené do siete, používa hnaciu **sústavu s nulovými emisiami**. Pre vozidlá **kategórie M3** (okrem vozidiel kategórie M3 triedy II., III. a triedy B) **a trolejbusu zákon o ekologických vozidlách stanovuje povinnosť plniť určený podiel ekologických vozidiel (1. referenčné obdobie = 34%; 2. referenčné obdobie = 48%), pričom polovica z uvedeného minimálneho podielu (t. j. 17% resp. 24%) vozidiel musí byť tvorená vozidlami s nulovými emisiami.**

Ďalšou možnosťou, ktorou VO/O a objednávateľ môžu plniť povinné minimálne podiely ekologických vozidiel je tzv. „**alternatívne plnenie**.“ Pôjde o prípady, kedy na základe **technickej prestavby vozidla** bude splnená definícia ekologického vozidla. Pre započítanie do minimálneho podielu ekologických vozidiel v rámci uvedených referenčných období bude **rozhodný zápis technickej prestavby vozidla v časti II osvedčenia o evidencii**. Zároveň existuje viacero možností ako započítavať dodatočnú modernizáciu vozidiel. Napríklad povinný subjekt **vlastní 10 autobusov s dieselovým motorom**, ktoré boli nakúpené pred nadobudnutím účinnosti nového zákona o ekologických vozidlách. Počas referenčného obdobia ich povinný subjekt **dodatočne modernizuje, aby jazdili výlučne na elektrinu**. Pre účely minimálnych cieľových hodnôt sa nakúpilo 10 **ekologických vozidiel s nulovými emisiami**. Ďalší príklad môže nastať vtedy, ak povinný subjekt **počas referenčného obdobia kúpi 10 nových autobusov s dieselovým motorom**. Počas rovnakého referenčného obdobia ich **zároveň dodatočne modernizuje na elektrické autobusy poháňané batériou**. V tomto prípade sa zaznamenajú **dva samostatné nákupy: 1. nákup 10 neekologických vozidiel a 2. nákup** (prostredníctvom dodatočnej modernizácie) **10 ekologických vozidiel s nulovými emisiami. Spolu sa** teda v rámci vykazovania za dané referenčné obdobie **započíta nákup 20 vozidiel**, z ktorých 10 je s nulovými emisiami a 10 je neekologických.

2. Informačné povinnosti VO/O a objednávateľa

Okrem povinnosti nákupu ekologických vozidiel zákon o ekologických vozidlách zavádza pre povinné subjekty aj **informačné povinnosti voči úradu**. Zákonodarca

upravil periodicitu zasielania správ **odlišne** pre **VO/O** a **odlišne** pre **objednávateľa**. Pre verejných obstarávateľov a obstarávateľov zvolil zákonodarca **ročnú periodicitu**. Na túto skupinu subjektov s vzťahuje **povinnosť** zaslať úradu **elektronicky každoročne do 30. januára súhrnnú správu o zmluvách**, ktoré sú výsledkom **nadlimitnej civilnej zákazky** (podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ekologických vozidlách). Verejný obstarávateľ a obstarávateľ **nezasielajú úradu súhrnné správy**, ak **v predchádzajúcom kalendárnom roku neuzatvorili žiadnu zmluvu**, ktorá by bola výsledkom **nadlimitnej civilnej zákazky** (podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ekologických vozidlách). Verejný obstarávateľ a obstarávateľ **v súhrnnej správe** za predchádzajúci kalendárny rok **vedú tieto informácie**:

- a) identifikujú **oznámenie o výsledku verejného obstarávania ku každej zmluve** (podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ekologických vozidlách),
- b) **celkový počet vozidiel podľa kategórií**, na ktoré sa vzťahuje zákon o ekologických vozidlách a boli predmetom zmlúv (podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona o ekologických vozidlách),
- c) **celkový počet ekologických vozidiel** podľa vyššie uvedeného bodu b) s uvedením **výrobcu, modelu ekologického vozidla a údajov o pohone ekologického vozidla**, vrátane vozidiel, ktoré boli **predmetom prestavby** (podľa § 5 zákona o ekologických vozidlách), pri ktorých uvedie **popis technických zmien** uskutočnených na vozidle.

Upozorňujeme VO/O, že prvá zákonná povinnosť o zaslanie súhrnnej správy úradu (v prípade nákupu vozidiel podľa zákona o ekologických vozidlách) je najneskôr k 30. januáru 2022 za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roku (teda od 2. augusta 2021 – 31. decembra 2021).

Objednávateľ má voči úradu obdobnú povinnosť zasielania súhrnných správ ako verejný obstarávateľ a obstarávateľ, no existuje zopár odlišností. Tou prvou je **periodicita** zasielania súhrnných správ. Objednávateľ má povinnosť zaslať úradu **elektronicky súhrnnú správu**, v ktorej uvedie zoznam zmlúv (podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o ekologických vozidlách) uzavretých v príslušnom referenčnom období. Túto **oznamovaciu povinnosť má objednávateľ** vždy **do**:

- **31. januára 2026** (súhrnnú správu posiela za prvé referenčné obdobie),
- **31. januára 2031** (súhrnnú správu posiela za druhé referenčné obdobie).

Objednávateľ v súhrnnej správe uvádza:

- a) **názov zmluvy, dátum jej uzavretia a odkaz na zverejnenú zmluvu**,
- b) **celkový počet vozidiel podľa kategórií**, na ktoré sa vzťahuje zákon o ekologických vozidlách a boli predmetom zmlúv (podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o ekologických vozidlách),
- c) **celkový počet ekologických vozidiel** okrem vozidiel s nulovými emisiami s uvedením **výrobcu, modelu vozidla a údajov o pohone vozidla**,

d) **celkový počet vozidiel s nulovými emisiami** s uvedením **výrobca, modelu vozidla a údajov o pohone vozidla.**

Okrem vyššie uvedených povinností je objednávateľ povinný zaslať úradu **do 15 dní od jej zverejnenia ďalšiu súhrnnú správu** vyhotovenú podľa čl. 7 ods.1 nariadenia EP a Rady č. **1370/2007**⁵.

Pri vyplňaní súhrnných správ budú verejný obstarávateľ a obstarávateľ používať osobitný formulár súhrnnej správy s názvom: **Súhrnná správa o zmluvách na ekologické vozidlá**. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ budú v súhrnných správach v rámci povinných polí oddielu V., časti V.1. uvádzať druh zákazky (tovar/služba), označenie verejného obstarávania (výsledok verejného obstarávania ku každej zmluve), číslo oznámenia a dátum vydania vo Vestníku verejného obstarávania (rok, typ, poradie, číslo) a kategóriu vozidiel (číselník s hodnotami: M1, M2, M3, N1, N2, N3 a trolejbus). V rámci kategórie vozidiel bude verejný obstarávateľ a obstarávateľ uvádzať ďalšie podkategórie, a to:

- Celkový počet vozidiel;
- Celkový počet ekologických vozidiel;
- Opis obstaraných ekologických vozidiel (výrobca, model, pohon, vozidlo po prestavbe na ekologické vozidlo)
- Celkový počet ťažkých úžitkových vozidiel kategórie M3 (okrem vozidiel kategórie M3 triedy II., III. a triedy B) a trolejbusov s nulovými emisiami.

3. Kontroly plnenia a sankcie pri nedodržaní zákonných povinností

Výkon dohľadu nad dodržiavaním zákonných povinností a ukladanie sankcií za ich porušenie **vykonáva úrad**, ktorý pri výkone dohľadu môže v rozsahu vecnej pôsobnosti požiadať Ministerstvo dopravy a výstavby SR o súčinnosť. Výkon dohľadu v týchto prípadoch nevykonáva úrad na základe pôsobnosti zákona o verejnom obstarávaní, ale na základe zákona o ekologických vozidlách. V rámci výkonu dohľadu nad dodržiavaním zákonných povinností **je úrad oprávnený žiadať** od povinných subjektov **predloženie relevantných informácií a dokumentov preukazujúcich plnenie minimálneho podielu ekologických vozidiel**. Zároveň je úrad oprávnený vykonať **dohľad na mieste (v priestoroch povinného subjektu)**, ak si to povaha veci bude vyžadovať. **Povinné subjekty poskytnú** v takýchto prípadoch úradu **súčinnosť**. Zamestnanec alebo zamestnanci úradu sa pri výkone dohľadu na mieste preukážu poverením predsedu úradu a zároveň sú povinní vyhotoviť z výkonu dohľadu na mieste **zápisnicu**, ktorá bude obsahovať zistenia a závery z vykonaného dohľadu.

⁵ Čl. 7 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 „Každý príslušný orgán raz ročne zverejní súhrnnú správu o záväzkoch vyplývajúcich zo služieb vo verejnom záujme, za ktoré zodpovedá, o vybraných poskytovateľoch služieb vo verejnom záujme a tiež o platbách úhrady a výlučných právach, ktoré boli týmto poskytovateľom služieb vo verejnom záujme poskytnuté vo forme úhrady. Táto správa rozlišuje medzi autobusovou prepravou a železničnou prepravou, umožní monitorovanie a hodnotenie výkonu, kvality a financovania siete verejnej dopravy a prípadne poskytuje informácie o druhu a rozsahu poskytnutých výlučných práv.“

Okrem výkonu dohľadu zákon o ekologických vozidlách zavádza aj **nové sankcie, v prípadoch nedodržania povinností** v ňom stanovených. **Skutkové podstaty správnych deliktov sú naviazané na porušenie základnej povinnosti plniť minimálny podiel ekologických vozidiel, porušenie povinnosti predkladať úradu súhrnné správy a neposkytnutie súčinnosti úradu pri výkone dohľadu.** Zákon o ekologických vozidlách ustanovil pomerne **vysoké horné hranice pokút**, pretože neplnenie vymedzených povinností len jedným alebo niekoľkými povinnými subjektmi môže spôsobiť nesplnenie celkového záväzku Slovenskej republiky vyplývajúceho zo smernice o podpore ekologických vozidiel. Právna úprava **rozlišuje výšky pokút podľa jednotlivých kategórií vozidiel**. Sankcie sú prísnejšie za nenaplnenie kvót v tej kategórii vozidiel, kde sú požiadavky smernice o podpore ekologických vyššie tzn. že **pokuty sú najprísnejšie za nesplnenie kvót pre vozidlá v kategóriách M3 a trolejbus**, menej prísne za nesplnenie kvót v kategóriách vozidiel M1, M2 a N1, a v prípade nesplnenia kvót v kategóriách vozidiel N2 a N3 je strop pokuty najnižší. V nižšie uvedenej tabuľke nájdete stručný prehľad pokút, ktoré je oprávnený úrad ukladať.

3.1. Sankcie podľa zákona o ekologických vozidlách

Subjekt	Porušenia zákona o ekologických vozidlách	Horná hranica pokuty
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Nedodržanie minimálneho podielu pre kategóriu vozidiel M3 a trolejbus	do 1 000 000 EUR
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Nedodržanie minimálneho podielu pre kategórie vozidiel M1, M2 a N1	do 500 000 EUR
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Nedodržanie minimálneho podielu pre kategórie vozidiel N2 a N3	do 300 000 EUR
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Porušenie povinnosti doručiť úradu súhrnnú správu	do 100 000 EUR
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Na základe výzvy úradu nepredloží informácie a dokumenty preukazujúce plnenie minimálneho podielu	do 10 000 EUR aj opakovane
Verejný obstarávateľ obstarávateľ objednávateľ	Pri výkone dohľadu na mieste neposkytol súčinnosť	do 10 000 EUR aj opakovane
Objednávateľ	Porušil povinnosť zaslať súhrnnú správu podľa osobitného predpisu ⁶	do 10 000 EUR

⁶ Čl. 7 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007

4. Otázky a odpovede k problematike nákupu ekologických vozidiel

Otázka č. 1:

Ktoré subjekty, resp. kto má povinnosť postupovať podľa zákona č. 214/2021 Z. z. o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ekologických vozidlách“), t. j. má povinnosť nakupovať ekologické vozidlá alebo požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel?

Odpoveď:

Povinnosť nakupovať ekologické vozidlá alebo povinnosť požadovať dodanie služieb prostredníctvom ekologických vozidiel sa vzťahuje na verejného obstarávateľa podľa § 7 ZVO a obstarávateľa podľa § 9 zákona o verejnom obstarávaní. Zákon o ekologických vozidlách sa nevzťahuje na osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní, t. j. na tzv. dotované subjekty. Ďalším subjektom, na ktorý sa vzťahuje pôsobnosť zákon o ekologických vozidlách, je objednávateľ, ktorý uzavrel zmluvu o službách vo verejnom záujme v osobnej doprave, pri ktorej je proces kontrahovania upravený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007.

Otázka č. 2:

Na aké zákazky a na ktoré zmluvy sa vzťahuje zákon o ekologických vozidlách?

Odpoveď:

Z pohľadu vymedzenia typu zmluvného vzťahu, jeho predmetu a osobitnej právnej úpravy sa zákon o ekologických vozidlách vzťahuje na zadávanie civilných nadlimitných zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní, ktorých predmetom je kúpa, lízing, kúpa na splátky, prenájom ekologického vozidla alebo poskytnutie niektorej zo služieb (uvedenej v tabuľke č. 1 v bode č. 1.2 Metodickéj príručky "Ekologické vozidlá a vybrané služby povinne zabezpečované ekologickými vozidlami"), ktoré sú poskytované vozidlám kategórie M1, M2, M3, N1, N2 alebo N3 okrem výnimiek uvedených v bode 1.3 Metodickéj príručky "Ekologické vozidlá a zmeny v ich nákupoch."

Zákon o ekologických vozidlách sa taktiež vzťahuje na zmluvu o službách vo verejnom záujme uzavretú podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 objednávateľom, ktorý zabezpečuje poskytovanie služby vo verejnom záujme, ak sa táto služba poskytuje vozidlom kategórie M1, M2, M3, N1, N2 alebo N3 okrem výnimiek uvedených v bode 1.3 Metodickéj príručky "Ekologické vozidlá a vybrané služby povinne zabezpečované ekologickými vozidlami" a priemerná ročná hodnota služby presiahne 1 000 000 eur alebo počet najazdených kilometrov za rok presiahne hodnotu 300 000.

Ďalšou výnimkou, ktorú pripúšťa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007, je v prípade zmluvy o službách vo verejnom záujme zadanej priamo malému alebo strednému podniku, ktorý neprevádzkuje viac ako 23 vozidiel. V tomto prípade je možné zvýšiť prahové hodnoty, a to buď priemernú ročnú hodnotu odhadovanú na menej ako 2 000 000 EUR, alebo ak sa týkajú poskytovania služieb vo verejnom záujme v osobnej doprave v rozsahu menšom ako 600 000 kilometrov.

Otázka č. 3:

Môžu sa všetky vozidlá, ktoré používajú napr. ozbrojené sily alebo polícia, vyňať z pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách?

Odpoveď:

Nie, nemôžu. V súlade s článkom 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 188, 12.7.2019, s. 116) (ďalej len „smernica“) v spojení s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2018/858 sa môžu vyňať iba tie vozidlá, ktoré boli „osobitne navrhnuté a vyrobené alebo prispôsobené“ na používanie týmito zložkami. Takto sa napríklad môže vyňať policajná dodávka so špeciálnym vybavením a výstražnými svetidlami; na druhej strane sa nemôže vyňať bežná dodávka, ktorú používajú policajné orgány napr. na prenos dokumentov z jedného oddelenia do druhého.

Čo sa týka obstarávania štandardných vozidiel, ktoré sa majú prispôbiť interne políciou, tak uvedené obstarávanie sa týka vozidla, ktoré nie je „osobitne navrhnuté a vyrobené alebo prispôsobené“ na používanie políciou. Toto obstarávanie sa preto nemôže vyňať z rozsahu pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách. V druhom prípade (obstarávanie vozidla a jeho následné prispôsobenie konkrétnym potrebám zložiek) ak sa vozidlo a služby prispôsobenia obstarávajú v tom istom postupe, potom sa obstarávané vozidlá môžu považovať za „osobitne prispôsobené“, a preto sa môžu vyňať z pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách. Ak sa však služby prispôsobenia obstarávajú samostatne, obstarávanie vozidla sa nemôže vyňať z pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách.

Otázka č. 4:

Uplatňuje sa zákon o ekologických vozidlách aj na zmluvy o službách vo verejnom záujme zadávané prostredníctvom priameho zadania v zmysle nariadenia (ES) č. 1370/2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave?

Odpoveď:

Áno. Zmluvy o službách vo verejnom záujme podľa nariadenia (ES) č. 1370/2007, ktorých predmetom je poskytovanie služieb cestnej osobnej dopravy nad rámec prahovej hodnoty (priemerná ročná hodnota služby presiahne 1 000 000 eur alebo počet najazdených kilometrov za rok presiahne hodnotu 300 000)⁷, patria do rozsahu pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách, a to bez ohľadu na postup použitý na ich zadávanie (verejná súťaž alebo priame zadanie). V tejto súvislosti je dôležité objasniť, že kľúčovým prvkom na určenie toho, či zmluva patrí do rozsahu pôsobnosti zákona, je prahová hodnota alebo kilometráž, a nie postup použitý na zadanie zmluvy.

Otázka č. 5:

Keď sa použije centralizované obstarávanie, zadaná zmluva by mohla presahovať minimálnu zákonnú hodnotu, zatiaľ čo jednotlivé zmluvy verejného obstarávateľa by boli pod zákonnú hodnotu, keby sa zadávali samostatne. Môžu sa takéto zmluvy vyňať z uplatňovania zákona o ekologických vozidlách?

Odpoveď:

Nie. Ak je celková hodnota obstarávania vyššia ako minimálna zákonná hodnota, zmluva nebude vylúčená z rozsahu pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách, hoci jednotlivé časti by boli pod minimálnou zákonnou hodnotou, keby sa brali samostatne.

⁷ Ďalšou výnimkou, ktorú pripúšťa nariadenie je v prípade zmluvy o službách vo verejnom záujme zadanej priamo malému alebo strednému podniku, ktorý neprevádzkuje viac ako 23 vozidiel. V tomto prípade je možné zvýšiť prahové hodnoty, a to buď priemernú ročnú hodnotu odhadovanú na menej ako 2 000 000 EUR, alebo ak sa týkajú poskytovania služieb vo verejnom záujme v osobnej doprave v rozsahu menšom ako 600 000 kilometrov.

Otázka č. 6:

Zákazky, ktorých postup sa začal pred dátumom účinnosti zákona o ekologických vozidlách (2. augusta 2021), budú patriť do rozsahu jeho pôsobnosti, ak dátum ich zadania pripadne na obdobie po 2. auguste 2021?

Odpoveď:

Nie. Zákon o ekologických vozidlách sa uplatňuje iba na zákazky, pri ktorých sa postup obstarávania začal po 2. auguste 2021.

V tejto súvislosti však upozorňujeme, že zákazky, ktorých dátum zadania patrí do druhého referenčného obdobia (t. j. po 31. decembri 2025), sa budú počítať do uvedeného obdobia, aj keď sa postup obstarávania začal počas prvého referenčného obdobia (t. j. medzi 2. augustom 2021 a 31. decembrom 2025).

Otázka č. 7:

Môžu sa električky považovať za ekologické vozidlá podľa zákona o ekologických vozidlách?

Odpoveď:

Nie. Za ekologické vozidlá možno považovať len vozidlá uvedené v § 3 ods. 1 písm. b) zákona o ekologických vozidlách. Električky nepatria do rozsahu pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách, pretože sú súčasťou železničného systému a podľa nariadenia (EÚ) 2018/858 sa nepovažujú za vozidlá cestnej dopravy, preto sa na električky zákon o ekologických vozidlách nevzťahuje.

Otázka č. 8:

Ako sa majú započítavať vozidlá podľa zmluvy o službách vo verejnom záujme? Mali by sme brať do úvahy kúpy nových vozidiel poskytovateľom služieb? Ako je možné ich monitorovať?

Odpoveď:

V prípade zmlúv o službách vo verejnom záujme a zmlúv o službách uvedených v tabuľke č. 1 v bode č. 1.2 Metodickéj príručky "Ekologické vozidlá a vybrané služby povinne zabezpečované ekologickými vozidlami") sa musia započítavať všetky vozidlá, ktoré sa majú používať na poskytovanie príslušnej služby. Tento prístup zabezpečuje súlad medzi dvoma rôznymi spôsobmi obstarávania [kúpa/lízing/nákup na splátky a zmluvy o službách vo verejnom záujme a zmluvy o službách uvedených v tabuľke č. 1 v bode č. 1.2 Metodickéj príručky "Ekologické vozidlá a vybrané služby povinne zabezpečované ekologickými vozidlami"] a minimalizuje administratívnu záťaž.

Zmluva o kúpe/lízingu/nákup na splátky predstavuje obstaranie určitého počtu vozidiel verejným obstarávateľom/obstarávateľom. Z tohto dôvodu sa započítavajú všetky vozidlá, na ktoré sa vzťahuje takáto zmluva. Obdobným spôsobom, prostredníctvom zmluvy o službách verejný obstarávateľ/obstarávateľ obstaráva používanie určitého počtu vozidiel na poskytovanie služby. Počet vozidiel, ktoré poskytovateľ služby bude používať na zabezpečovanie tejto služby, sa teda započíta bez ohľadu na to, či poskytovateľ služby kupuje nové vozidlá alebo používa existujúce.

Otázka č. 9:

Ak sa zmluva o službách uzatvára na obdobie dlhšie ako referenčné obdobie, započítavajú sa používané vozidlá aj do nasledujúceho referenčného obdobia?

Odpoveď:

Nie. Dátum zadania zákazky určuje, do ktorého referenčného obdobia by sa mali obstarané vozidlá započítavať. Hoci zmluva o službách podpísaná počas prvého referenčného obdobia môže stále platiť aj počas druhého obdobia, vozidlá podľa tejto zmluvy sa započítavajú iba do prvého obdobia.

Otázka č. 10:

Ovplyvňuje zákon o ekologických vozidlách prebiehajúce zmluvy o službách podpísané pred 2. augustom 2021? Ako by sa malo postupovať pri výmene vozidiel v rámci týchto zmlúv?

Odpoveď:

Rámcové zmluvy alebo zmluvy o službách vo verejnom záujme v oblasti verejnej dopravy, ktoré boli uzavreté pred 2. augustom 2021, nepatria do rozsahu pôsobnosti zákona o ekologických vozidlách. Aj keď zmluva o službách patrí do rozsahu pôsobnosti tohto zákona, počet vozidiel, ktorý sa má vziať do úvahy na účely minimálnej cieľovej hodnoty obstarávania, je počet vozidiel, ktoré sa majú použiť na poskytovanie služby, a nie počet vozidiel, ktoré by mohol poskytovateľ služby počas trvania zmluvy vymeniť.

Otázka č. 11:

Vzťahuje sa zákon o ekologických vozidlách na:

- dynamický nákupný systém zriadený do 1. augusta 2021,**
- rámcovú dohodu, pri ktorej bolo oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenie použité ako výzva na súťaž odoslané na uverejnenie do 1. augusta 2021?**

Odpoveď:

Zadávanie zákaziek v rámci dynamického nákupného systému, pri ktorom bolo oznámenie o zámere zriadiť dynamický nákupný systém podľa osobitného predpisu ⁸ odoslané na uverejnenie do 1. augusta 2021, sa uskutoční podľa predpisov účinných do 1. augusta 2021.

Zadávanie zákaziek na základe rámcovej dohody, pri ktorej bolo oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenie použité ako výzva na súťaž odoslané na uverejnenie do 1. augusta 2021, sa uskutoční podľa predpisov účinných do 1. augusta 2021.

Otázka č. 12:

Ak sa počas prvého referenčného obdobia zriadi rámcová dohoda alebo dynamický nákupný systém, ale jednotlivé zákazky sa zadajú počas druhého obdobia, do ktorého obdobia by sa mali príslušné vozidlá započítavať?

Odpoveď:

Dátumom, ktorý sa má vziať do úvahy je dátum zadania zákazky. V prípade rámcových dohôd alebo dynamických nákupných systémov je to dátum zadania jednotlivých zákaziek. Preto v prípade jednotlivých zákaziek zadaných počas druhého referenčného obdobia ako súčasť rámcovej dohody alebo dynamického nákupného systému, ktoré boli zriadené počas prvého referenčného obdobia, sa príslušné vozidlá budú započítavať do druhého referenčného obdobia.

Otázka č. 13:

Akým spôsobom musí VO/O a objednávateľ dodržiavať minimálne podiely vozidiel podľa zákona o ekologických vozidlách?

⁸ § 59 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní

Odpoveď:

Zákon o ekologických vozidlách určuje minimálne podiely, ktoré musí VO/O a objednávateľ splniť v danom referenčnom období. Napríklad ak VO/O a objednávateľ **počas prvého referenčného obdobia** obstará 100 vozidiel (z kategórie M3 a trolejbus), tak platí, že minimálne 34 vozidiel v tejto kategórii **musí byť ekologických, pričom 17 vozidiel z 34 ekologických vozidiel v tejto kategórii, musia byť vozidlá s nulovými emisiami.** Táto špecifická požiadavka platí len pre autobusy a trolejbusy (kategória M3 a trolejbus).

Otázka č. 14:

Bude sa zákon o ekologických vozidlách vzťahovať aj na prímestskú autobusovú dopravu a na výkony dodávané samospráve dodávateľsky prostredníctvom súkromných spoločností?

Odpoveď:

Zákon o ekologických vozidlách sa vzťahuje na VO/O podľa zákona o verejnom obstarávaní (odpoveď na otázku č. 1) pri zadávaní vymedzených zákaziek (odpoveď na otázku č. 2) a objednávateľa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 pri uzatváraní vymedzených zmlúv o službách vo verejnom záujme.

Čo sa týka prímestskej autobusovej dopravy, ak v prímestskej autobusovej doprave nebudú použité vozidlá kategórie M2, vozidlá kategórie M3 triedy I alebo M3 triedy A, tak sa rozsah zákona o ekologických vozidlách na samosprávu (verejného obstarávateľa, resp. objednávateľa) nebude vzťahovať. Pokiaľ vozidlá tejto kategórie použité budú, tak za predpokladu, že samospráva je objednávateľom služby vo verejnom záujme v osobnej doprave, pri ktorej je proces kontrahovania upravený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 a zmluva nespadá pod výnimku týkajúcu sa priemernej ročnej hodnoty služby alebo počtu najazdených kilometrov (§ 2 ods. 1 písm. c) zákona o ekologických vozidlách), sa zákon o ekologických vozidlách na takúto zmluvu vzťahovať bude.

Otázka č. 15:

Ak bude počas referenčného obdobia vyhlásených viacero verejných obstarávaní (zákaziek, na ktoré sa vzťahuje zákon o ekologických vozidlách), ktoré budú prebiehať v rôznych rokoch, je potrebné pri každej zákazke dodržať minimálny podiel ekologických vozidiel?

Odpoveď:

Nie, nie je potrebné pri každej zákazke dodržať minimálny podiel ekologických vozidiel, avšak ku koncu referenčného obdobia je potrebné mať splnený minimálny podiel z celkového počtu obstarávaných vozidiel (zo všetkých zadaných zákaziek alebo zmlúv, na ktoré sa vzťahuje zákon o ekologických vozidlách) v závislosti od ich kategórie za predmetné referenčné obdobie podľa zákona o ekologických vozidlách.